

Sygn. akt. IV Ka 774/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy IV Wydział Karny Odwoławczy
w składzie:

Przewodniczący SSO Włodzimierz Wojtasiński

Sędziowie SO Piotr Kupcewicz (spr.)

SR del. do SO Jarosław Całbecki

Protokolant st.sekr.sądowy Justyna Bobak

przy udziale Jerzego Koźmińskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej
w Bydgoszczy

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 roku

sprawy **L. W.**

w przedmiocie wydania wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Świeciu VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą w Tucholi

z dnia 25 czerwca 2013 roku sygn. akt VII K 379/13

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że orzeczoną karę łączną obniża do roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności; w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zwalnia skazanego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze, którymi obciąża Skarb Państwa.

sygn. akt IV Ka 774/13

UZASADNIENIE

Przedmiotem rozpoznania Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie była apelacja skazanego od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Świeciu z dnia 25 czerwca 2013 roku, sygn. akt VII K 379/13, którym połączono kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 28 lutego 2011 roku, sygn. akt II K 951/10 i z dnia 29 marca 2011 roku, sygn. akt II K 115/11 i w miejsce tych kar orzeczono karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności. W tym samym wyroku łącznym Sąd Rejonowy stwierdził, że w pozostałym zakresie połączone wyroki podlegają odrębnemu wykonaniu, ustalił początek odbywania kary łącznej, a także umorzył postępowanie co do kar orzeczonych pozostałymi orzeczonymi wobec skazanego wyrokami. Wyrok łączny zawiera również rozstrzygnięcie o kosztach sądowych. Przedmiotem apelacji skazanego jest zarzut rażącej surowości orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja skazanego jest zasadna w zakresie, w jakim implikowała orzeczenie o charakterze reformatoryjnym, zawarte w części dyspozytywnej wyroku.

Wyrok łączny jest szczególnym rodzajem wyroku skazującego, nie rozstrzygającym o kwestii winy, o której prawomocnie już orzeczono w podlegających połączeniu wyrokach, lecz tylko w przedmiocie kary (łącznej). Przy orzekaniu kary łącznej w ramach wyroku łącznego należy brać pod uwagę przede wszystkim ogólne zasady orzekania o karze łącznej, określone w Kodeksie karnym (por. szerzej Zb. Gostyński w Komentarzu do Kodeksu postępowania Karnego, Warszawa 1998, str. 823 i n.). Wydając wyrok łączny, sąd orzekający nie jest uprawniony do ponownego rozważenia tych samych okoliczności, które legły u podstaw wymiaru kar w poprzednio osądzonych sprawach, lecz powinien rozważyć przede wszystkim, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzono te kary, istnieje ścisły związek podmiotowy lub przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub go w ogóle brak, a ponadto powinien rozważyć, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków, przemawiają za korzystnym lub niekorzystnym ukształtowaniem kary (por. wyrok SN z 25.10.1983r., OSNKW 1984/5- 6/65, z głosem L. Paprzyckiego, NP. 1986, nr 3, s.112).

Rozważając wysokość kary łącznej orzeczonej wyrokiem łącznym sąd meriti powinien mieć zatem na uwadze przede wszystkim te dyrektywy wymiaru kary, jakie wynikają z przepisów art. 85 k.k. i 86 § 1 k.k., bowiem warunki do orzeczenia kary łącznej, o których mowa w art. 569 § 1 k.p.k., należy rozumieć - wobec braku odmiennych uregulowań w rozdziale 60 k.p.k. - także zasady (kryteria) łączenia kar, określone przez prawo karne materialne.

Wyrok łączny jest tylko instytucją procesową realizującą normy prawa materialnego, m.in. przepisów art. art. 85 i 86 k.k.

Zgodnie z treścią art. 85 k.k., wymierzając karę łączną, sąd meriti bierze za podstawę kary wymierzone z osobna za zbiegające się przestępstwa, natomiast zgodnie z art. 86 § 1 k.k. karę łączną wymierza się w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za zbiegające się przestępstwa do ich sumy. W razie potrzeby wydania wyroku łącznego obejmującego wyroki, w których poprzednio wymierzono kary łączne, węzeł łączący te kary ulega rozwiązaniu, wskutek czego w nowym wyroku łącznym podlegają połączeniu kary orzeczone za poszczególne przestępstwa, a nie kary łączne, z tym zastrzeżeniem, iż kara łączna nowo wymierzona nie może przekraczać sumy kary łącznej poprzednio wymierzonej i kary podlegającej połączeniu (por. np. wyrok SN z dnia 25.07.1972r., V KRN 285/72 - niepublikowany, wyrok SN z dnia 16.08.1968r., V KRN 490/68, OSPiKA 1970/2/38).

Doktryna i judykatura wykształciły trzy podstawowe systemy wymiaru kary łącznej: system absorpcji, system kumulacji i systemy mieszane (por. A. Marek, Prawo karne, Warszawa 2000, s. 223-224). Zasada kumulacji polega na sumowaniu kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, zasada absorpcji polega na pochłanianiu innych kar jednostkowych przez karę najsurowszą, natomiast systemy mieszane polegają bądź na redukcji kary skumulowanej, bądź na obostrzeniu (asperacji) najsurowszej z wymierzonych kar jednostkowych.

Warunkami zastosowania zasady pełnej absorpcji zgodnie z ustalonym w tej kwestii poglądami i orzecznictwem, są: bliskość przedmiotowa, podmiotowa oraz czasowa między zbiegającymi się przestępstwami, a także okoliczności zaistniałe po wydaniu poszczególnych wyroków, w tym m.in. pozytywna opinia o skazanym. Jeśli powyższe warunki nie zachodzą, sąd stosuje zasadę kumulacji, w szczególności za stosowaniem zasady kumulacji przemawia wielość zbiegających się przestępstw (wyrok SN z dnia 25.10.1983r., OSNKW1984/5 -6/65).

Decydujące znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej. Popelnienie dwóch lub więcej przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za wymierzeniem kary surowszej od wynikającej z dyrektywy zasady absorpcji. Popelnienie więcej niż jednego przestępstwa jest istotną okolicznością obciążającą i stosowanie zasady pełnej absorpcji klóciłoby się z zasadami wymiaru kary, gdyż prowadziłoby w istocie do bezkarności niektórych czynów sprawcy. Z drugiej jednak strony mechaniczne stosowanie zasady pełnej kumulacji kar również nie zasługuje na aprobatę,

ponieważ stanowiłoby wyraz odpłaty. Zatem priorytetową zasadą wymiaru kary łącznej powinna być zasada aspiracji, polegająca na obustrzeniu najsurowszej z kar wymierzonych za poszczególne zbiegające się przestępstwa.

Zważyć również należy, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, tzn. znaczy wymierzenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar, to jednak wysokość tak ustalonej kary łącznej może być obniżona, gdyby kara taka nie była w danym wypadku celowa.

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji w pełni uprawnienie doszedł do przekonania, iż występują warunki do połączenia wyroków opisanych w punktach 1 i 2 komparycji zaskarżonego wyroku, natomiast postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w odniesieniu do pozostałych dwóch wydanych wobec skazanego wyroków podlegało umorzeniu. Skazany w swej apelacji nie kwestionuje tego, że tylko te wyroki należało połączyć, odsyłając więc do argumentów zawartych w merytorycznej części zaskarżonego wyroku wystarczy stwierdzić, iż Sąd Okręgowy w pełni je akceptuje.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku łącznego sąd rejonowy wskazał, w jakich granicach władny był wymierzyć orzeczoną w stosunku do skazanego karę łączną i czym kierował się orzekając taką, a nie inną karę łączną. Sąd odwoławczy argumentacji tam zawartej w znacznej części nie akceptuje.

Wyrokami, które podlegały łączeniu, Ł. W. został skazany za popełnienie przestępstw z art. 279 § 1 k.k. i art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 § 1 k.k. W sprawie II K 115/11 został skazany za popełnienie czterech takich przestępstw w okresie od 9 maja 2010 roku, do 24 grudnia 2010 roku, zaś w sprawie II K 951/10 dwóch, popełnionych w dniach 13/14 listopada 2010 roku (w tym samym dniu dopuścił się jednego z przestępstw, za które został skazany wyrokiem wydanym w sprawie sygn. akt II K 115/11) i 20 listopada 2010 roku. Jest oczywiste, że gdyby wszystkie te czyny były przedmiotem jednego postępowania, Sąd uznałby je za popełnione w warunkach z art. 91 § 1 k.k. i wymierzył za ich popełnienie jedną karę. Zachodzi między nimi bardzo ścisły związek podmiotowy, przedmiotowy i czasowy, który uzasadniał – jak wskazywano wyżej – rozważenie wobec skazanego wymierzenie kary łącznej na zasadzie absorpcji, czy zbliżonej do niej. Nie można uznać, że w przypadku skazanego te ścisłe związki pomiędzy zbiegającymi się czynami przemawiają za zaostrzeniem kary łącznej. Oczywiście popełnienie kolejnych przestępstw jest okolicznością obciążającą, jednakże stosowanie zasady, jaką wyraził sąd meriti w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku łącznego powodowałoby niemożność stosowania zasady absorpcji w żadnej sytuacji, ponieważ z istoty wyroku łącznego wynika, że orzeka się go wobec sprawców, którzy dopuścili się więcej niż jednego przestępstwa. Na gruncie przedmiotowej sprawy sąd meriti zaniechał rozważenia, jaka kara powinna być wymierzona skazanemu, gdyby wszystkie zbiegające się czyny były przedmiotem jednego postępowania, przy uwzględnieniu wszystkich pozostałych okoliczności, mających znaczenie dla wysokości kary. W ocenie Sądu Okręgowego taką karą na pewno nie byłaby ta, jaką wymierzył sąd meriti w zaskarżonym wyroku łącznym. Wskazać należy, że w przypadku skazanego istnieją dodatkowe okoliczności, które przemawiają za wymierzeniem wobec niego kary łącznej pozbawienia wolności na zasadzie zbliżonej do absorpcji, jakimi są przede wszystkim jego dobra opinia z zakładu karnego. Wynika z niej, że proces jego resocjalizacji przebiega prawidłowo, w pożądanym sposób. Skazany nigdy nie był karany dyscyplinarnie, wielokrotnie zaś nagradzany, realizował programy resocjalizacyjne. Na tle takiego zachowania można zasadnie przyjąć, iż jego krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw nie jest tylko pustą deklaracją, ale stanowi wyraz jego zmiany podejścia do dotychczasowego postępowania i wniosek taki jest tym bardziej uprawniony, jeśli się zważy, że skazany w zakładzie karnym przebywa już od 21 marca 2012 roku. Mając powyższe okoliczności na względzie, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że kara łączna w wymiarze roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności winna w sposób optymalny spełniać wobec skazanego cele wychowawcze i zapobiegawcze, wpływać na niego motywująco w kierunku zmiany postępowania w przyszłości oraz skłonić go do przestrzegania przepisów prawa i społecznie akceptowanych norm postępowania. Ponadto kara ta uwzględnia potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Zatem, z przytoczonych powodów, należało orzec jak w części dyspozytywnej wyroku.